

Әдістемелік нұсқаулықта
титулды парс
ҰС Н 7.18.3/40

Нысан
ПМУ

Қазақстан Республикасының Білім және ғылым министрлігі
С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті

Әлеуметтану және саясаттану кафедрасы

Саяси регионалистика пәні бойынша
5В050200 «Саясаттану» мамандығының студенттеріне арналған
пәнді оқытудағы

ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Павлодар

Әдістемелік нұсқауларды
Бекіту парағы

Нысан
ПМУ ҰС Н 7.18.3/41

БЕКІТІЛДІ

ОІ жөніндегі

проректор

Пфейфер

_____ Н.Э.
«__» _____ 20__ ж.

Құрастырған: аға оқытушы _____ С. Молдабаева
Әлеуметтану және саясаттану кафедрасы

Саяси регионалистика пәні бойынша
5В050200 «Саясаттану» мамандығының студенттеріне арналған
пәнді оқытудағы

ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Кафедра отырысында ұсынылды

«__» _____ 20__ ж., Хаттама № ____

ӘЖС кафедра меңгерушісі _____ Ғ.Н. Иренов

Тарих және құқық факультетінің әдістемелік кеңесімен
мақұлданды

«__» _____ 20__ ж., Хаттама № ____

ОӘК төрағасы _____ Қ.Қ. Батталов

МАҚҰЛДАНДЫ

ЖжәҚБ бастығы _____ А.А. Варакута «__» _____ 20__ ж., Хаттама
№ ____

Университеттің оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлданды

«__» _____ 20__ ж., Хаттама № ____

Дәріс мазмұны

Тақырып №1. Курстың объектісі мен пәні, оның саяси пәндер жүйесіндегі орны

1. «Саяси регионалистика» пән ретінде, оның мақсаты мен міндеттері.
2. Саяси регионалистиканың қалыптасуы мен дамуының кезеңдері, олардың сипаттамасы.

Тақырып №2. Саяси регионалистиканың негізгі әдіснамалық көзқарастары мен әдістері

1. Қазіргі негізгі идеологиялық доктриналардағы аймақтық саяси үрдістердің сипаттамасы.
2. Аймақтық саяси қатынастарды, институттарды және үрдістерді зерттеудегі жалпығылыми, әмбебап және арнайы әдістер.

Тақырып №3. Аймақтық саяси үрдістердің негізгі сипаттамасы

1. Тарихи саясаттағы кеңістіктік-географиялық факторлар және мемлекет пен аймақтардың саяси дамуы.
2. Аймақтық саяси үрдістің әлеуметтік-экономикалық негізі.

Тақырып №4. Аймақтық саяси үрдістердің типологиясы

1. Аймақтық саяси үрдістердің типтік негізінің проблемалары.
2. Аймақтық саяси үрдістердің социомәдени типтері.
3. Аймақтық қауымдастықтардың қызметінің сипаттамасы.

Тақырып №5. Аймақтық саяси үрдістердің субъектілері

1. Мемлекет аймақтық саяси үрдістің негізгі субъектісі ретінде.
2. Аймақтық саяси үрдістердегі мемлекеттік емес субъектілер.
3. Аймақтық саяси үрдістердегі көлеңкелі субъектілер.

Тақырып №6. Мемлекеттің аймақтық саясаты: тарихы мен қазіргі жағдайы

1. Мемлекеттің аймақтық саясатының болмыстық сипаттамасы.
2. Мемлекеттің аймақтық саясатының тарихи модельдері және олардың эволюциясы.
3. Мемлекеттің аймақтық саясатының принциптерінің көптүрлілігі.

Тақырып №7. Орталық мемлекеттің аймақтық саясатының субъектісі ретінде

1. Орталықтың түсінігі мен болмыстық сипаттамасы.
2. Орталық типтерінің негізі.
3. Мемлекет Астанасы Орталық ретінде.

Тақырып №8. Аймақ мемлекеттің аймақтық саясатының субъектісі мен объектісі ретінде

1. «Аймақ» саяси регионалистиканың түсінігі ретінде, мемлекет бөлігі ретінде аймақтың анықтамасы.
2. Аймақтардың қалыптасуының жалпы принциптері мен жолдары.

Тақырып №9. Унитарлы мемлекеттердің аймақтық саясатының ерекшеліктері

1. Территориялық құрылымның унитарлы типіндегі мемлекеттердің саяси кеңістігінің болмысы.
2. Қазіргі унитарлы мемлекеттердегі аймақтық саясат.

Тақырып №10. Федеративті мемлекеттердің аймақтық саясаты

1. Федерация саяси кеңістікті ұйымдастырудың негізгі формасы ретінде.
2. Федерализмнің негізгі саяси теориялары мен тәжірибелік модельдері.
3. Қазіргі федеративті мемлекеттердегі аймақтық саясаттың болмысы.

Тақырып №11. Конфедерациялардағы аймақтық саясат және оның болмысы

1. Конфедерацияның болмыстық белгілері мен сипаттамасы.
2. Конфедерацияның тарихи формалары.
3. Қазіргі конфедерациялардағы аймақтық саясаттың негізгі белгілері.

Тақырып №12. Аймақтық саяси билік

1. Аймақтық мемлекеттік биліктің болмысы.
2. Аймақтық сайлаулар.
3. Аймақтық элиталар.

Тақырып №13. Жергілікті өзін-өзі басқару

1. Жергілікті өзін-өзі басқару қоғамдық-биліктік институт ретінде.
2. Шет елдердегі жергілікті өзін-өзі басқарудың заманауи модельдері.

Тақырып №14. Аймақтық саяси үрдіс және әкімшілік реформа

1. Аймақтық мүдделер мен мемлекеттік саясат.
2. Аймақтық саяси тәртіптердің өзгеруі жағдайындағы саяси үрдістер.

Тақырып №15. Аймақтық дамудың халықаралық тәжірибесі

1. Посткеңестік кеңістіктегі аймақаралық қауымдастық. Тәуелсіз мемлекеттер достастығы (ТМД).
2. Еуроодақ жағдайындағы аймақтық дамудың тәжірибесі.

Ұсынылған әдебиеттердің тізімі

Негізгі:

1. Ларина Н.И., Кисельников А.А. Региональная политика а странах рыночной экономики. М., 2009.
2. Гладкий Ю.Н., Чистобаев А.И. Основы региональной политики: Учебник, М., 2008.
3. Комаров М.П. Инфраструктура регионов мира. М., 2010.
4. Доленко Д.В. Территориальное устройство общества? Социально-политический анализ/ НИИ регионологии. Саранск. 2008.
5. Лексин В.Н., Швецов А.Н. Государство и регионы. Территория и практика государственного регулирования территориального развития. М., 2009.

Қосымша:

6. Бабурин С.Н., Территория государства: правовые и геополитические проблемы. М., 2009.
7. Гладкий Ю.Н., Чистобаев А.И. Регионоведение. М., 2008.
8. Лафитский В.И. США: Конституционный строй и роль штатов в структуре американского федерализма. М., 2008.
9. Местное самоуправление в зарубежных странах/Под.ред. Н.П. Медведева. М., 2009.
10. Сухарев А.И. Основы регионологии. Саранск, 2009.
11. Токвиль А. Демократия в Америке. М., 2008.
12. Федерация в зарубежных странах. М., 2008.
13. Чиркин В.Е. Современный федерализм: сравнительный анализ. М., 2008.
14. Туровский Р.Ф. Основы и перспективы региональных политических исследований//Полис. 2009. №1.
15. Чернышев А.Г. Регион как субъект политики. Саратов. 2009.
16. Замятин Д.Н. Географические образы регионов в политической культуре общества//Регионология. 2009. №4, 2010. №1.
17. Федерализм и региональная политика в полиэтнических государствах: Сборник статей. М., 2009.
18. Чернышев А.Г. Регион: границы политического пространства. М., 2010.

19. Медведева В.К. Региональные интересы и политика. М., 2009.